

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: קיץ, מועד ב' תשפ"ו, 2026
מספר השאלון: 011271
שם התלמיד/ה: _____

עברית: לשון

הוראות לנבחן

שימו לב: בבחינה במועד זה יש הנחיות מיוחדות. יש לענות על השאלות על פי הנחיות אלה. (במסגרת)

א. משך הבחינה: שתיים ורבע.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

פרק א – שם המספר ואותיות השימוש

פרק ב – תחביר / פרק ג – מערכת הצורות – יש לבחור באחד הפרקים

יש לבחור בארבע שאלות – 25 נקודות לכל שאלה

סך הכול – 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: דף עזר (עמוד 4).

ד. הוראה מיוחדת: יש להקפיד על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.

שימו לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

הנחיות מיוחדות למועד זה: (בראש השאלון, במסגרת) בשאלון זה שלושה פרקים. ענו על ארבע שאלות סך הכול,

כמפורט להלן (לכל שאלה – 25 נקודות). תוכלו לענות על ארבע השאלות מתוך שאלות 1–6 (פרק א – שם

המספר ופרק ב – תחביר) או מתוך שאלות 1, 7–11 (פרק א – שם המספר ופרק ג – מערכת הצורות). שימו לב:

בכל שאלה שתבחרו, ענו על כל הסעיפים.

בהצלחה!

השאלות

פרק א: שם המספר ואותיות השימוש

בשאלון זה שלושה פרקים. ענו על ארבע שאלות סך הכול, כמפורט להלן (לכל שאלה – 25 נקודות).
תוכלו לענות על ארבע השאלות מתוך שאלות 1-6 (פרק א – שם המספר ופרק ב – תחביר)
או מתוך שאלות 1, 7-11 (פרק א – שם המספר ופרק ג – מערכת הצורות).
שימו לב: בכל שאלה שתבחרו, ענו על כל הסעיפים.
בפרק זה: שאלה 1.

1. (25 נקודות)

- א. לפניכם משפטים, ובהם אפשרויות להגיית שם המספר ואותיות השימוש וכן מספרים מודגשים. הקיפו את הצורה הנכונה מבין האפשרויות המוצעות להגיית שם המספר ואותיות השימוש, וכן כתבו במילים את המספרים המודגשים (אין צורך לנקד).
- בשנת אלפיים עשרים ושתים / עשרים ושתים / עשרים ושתים / עשרים ושתים הושק הצ'אט GPT. המודל האחרון שלו – GPT 5 – הושק בשמיני / שמונה / שמונה באוגוסט 2025.
 - היכולת להבחין בין מענה אנושי ובין מענה מצ'אטבוט נהפכה למיומנות חשובה בעבור בני האדם במאה ה-21.
 - במרשתת התפרסמו יותר מ-5,044 תגובות בנוגע לשימוש בכלי הבינה המלאכותית בתחום בריאות הנפש.
 - שלוש / שלוש / שלוש / שלוש החששות שהביעו המשתמשים בבינה המלאכותית היו הצגת מידע שאינו אמין, תקשורת שאינה אותנטית וחשיפת מידע אישי.
 - בני 18-21 משתמשים בצ'אטבוטים לתמיכה נפשית פי 2 מתלמידי תיכון.
 - את מאמר מספר 1 כתבה גל פרלמן.
- ב. לקראת יום העברית תשפ"ו הזמינה האקדמיה ללשון העברית את הציבור לבחור את מילת השנה. לפניכם טבלה, ובה כמה מתוצאות ההצבעה.

המילה	הביתה	בינה מלאכותית	תקווה	נרמול
שיעור הבוחרים במילה	25%	15%	14%	7%

- עיינו בטבלה, וענו על שתי השאלות (1)–(2). על כל אחת מן השאלות כתבו תשובה מלאה, ואת המספרים מן הטבלה כתבו במילים.
- (1) כמה אחוזים מן המשתתפים בסקר בחרו בצירוף "בינה מלאכותית" למילת השנה?
(2) כמה אחוזים מן המשתתפים בסקר בחרו במילה "נרמול" למילת השנה?

פרק ב: תחביר

(יש לבחור בפרק ב – תחביר או בפרק ג – מערכת הצורות).
בפרק זה שאלות 2-6. את ארבע השאלות בוחרים מתוך שאלות 1-6 (לכל שאלה – 25 נקודות).
שימו לב: בכל שאלה שתבחרו, ענו על כל הסעיפים.

2. (25 נקודות)

- א. לפניכם שלושה משפטים, ובכל אחד מהם מסומנת מילה.
- I. כלי הבינה המלאכותית עשויים להפחית סימני דיכאון וחרדה, עם זאת על פי התפיסה המקובלת, שימוש קבוע בכלים אלה אינו חלופה לטיפול אנושי. _____
- II. כאשר צעירים משתמשים בצ'אטים מבוססי בינה מלאכותית, הם כותבים בדרך כלל פניות אישיות הנוגעות לקבלת החלטות. _____
- III. את התשובות של המומחים ושל הצ'אטבוט דירגו חוקרים מתחום הפסיכולוגיה בלי ידיעת מקור התשובות. _____
- ציינו ליד כל אחד מן המשפטים את הסוג התחבירי שלו.
- אם המשפט מורכב, תחמו את הפסוקית או הפסוקיות, וכתבו את התפקיד התחבירי של כל פסוקית.
 - אם המשפט הוא משפט איחוי (מאוחד/מחובר), תחמו את איבריו.

ב. לפניכם טבלה, ובה המילים המסומנות בקו במשפטים I–III. כתבו ליד כל מילה בטבלה מהו חלק הדיבור שאליו היא שייכת ואת התפקיד התחבירי שלה.

חלק הדיבור	התפקיד התחבירי
קבוע (משפט I)	
נוגעות (משפט II)	
חוקרים (משפט III)	

3. (25 נקודות)

- א. לפניכם שלושה משפטים.
- I. המובילים הפכו את השולחן לצורך פירוקו.
- II. הצ'אטבוט נהפך לחברי הטוב ביותר.
- III. בימינו הבינה המלאכותית הופכת את הקערה על פיה בתחום חיפוש המידע.
- בכל משפט מתחו קו מתחת לנשוא.
- ב. לפניכם שני משפטים, ובכל אחד מהם המילה "יש" מסומנת בקו.
- לשם הגנה על המטופלים יש להתחשב בנושאי פרטיות וסודיות. _____
- יש שלושה סוגים של אמפתיה: קוגניטיבית, רגשית ומוטיבציונית. _____
- כתבו ליד כל משפט מילה שיכולה להחליף את המילה "יש" בלי לשנות את משמעות המשפט.

- ג. לפניכם שני משפטים, ובכל אחד מהם מילה המסומנת בקו.
 – לפנישה עם מטפל אנושי אין תחליף. _____
 – שיחה עם צ'אטבוט אינה תחליף לפנישה עם פסיכולוג. _____
 כתבו ליד כל משפט את התפקיד התחבירי של המילה המסומנת בקו.
- ד. לפניכם איור המציג דו־שיח משעשע בין נער לאביו.

(האיור נוצר באמצעות בינה מלאכותית)

- (1) לאיזה חלק דיבור שייכת המילה "מקרר" בפנייה של הנער לאביו? _____
 (2) לאיזה חלק דיבור שייכת המילה "מקרר" על פי תשובת האב? _____
- ה. לפניכם משפט פשוט. המירו אותו במשפט מורכב בקשר לוגי מתאים.
 הבינה המלאכותית יכולה להפנות את המשתמש לאיש מקצוע במקרה של זיהוי מצוקה נפשית.

4. (25 נקודות)

א. לפניכם משפט מורכב שפסוקיותיו נתחמו (בשאלון הפסוקיות מסומנות במסגרות ובחצים). השימוש בצ'אטבוטים ובכלים טכנולוגיים אחרים חוסך למשתמש זמן ומאמץ, [משום שהוא פוטר אותו מן התהליך המורכב והמתיש של חיפוש מטפל, [שכולל מפגשים ראשוניים מרובים ובדיקות התאמה]].

- (1) ציינו מעל כל פסוקית את התפקיד התחבירי שלה.
(2) העתיקו מן המשפט לטבלה ארבעה חלקים כוללים לפי התפקיד התחבירי שלהם.

מושא כולל	לואי כולל

ב. לפניכם משפט.

- בשל זמינותה אנשים רבים משתמשים יום-יום בבינה המלאכותית.
(1) נתחו את המשפט: ציינו מעל המילים את התפקידים התחביריים שלהן.
(2) המירו את המשפט במשפט איחוי (מאוחד/מחובר) בעל אותה המשמעות.

5. (25 נקודות)

א. לפניכם קטע קצר, ובו שני משפטים.

בזכות האמפתיה, הזדהות עמוקה עם רגשותיו של האחר, התעצבו הקשרים האנושיים. במחקר שעסק באמפתיה הוצעו שלושה סוגים שונים של אמפתיה: אמפתיה קוגניטיבית, אמפתיה רגשית ואמפתיה מוטיבציונית.

השלימו את הטבלה שלפניכם:

- העתיקו מכל משפט את התמורה שבו.
- העתיקו מכל משפט את המילה או המילים שהתמורה ממירה.
- ציינו את התפקיד התחבירי של המילה או המילים שהתמורה ממירה.

התמורה	המילה או המילים שהתמורה ממירה	התפקיד התחבירי של המילים שהתמורה ממירה

ב. לפניכם שני משפטים מורכבים, ובכל אחד מהם המילה "מי" מוגדלת.

- I. החוקרים בדקו מי קיבל דירוג גבוה יותר במדדי האמפתיה וההקשבה.
II. מי ששמשמש בבינה המלאכותית לקבלת תמיכה רגשית, מוותר על פרטיותו.
(1) בכל אחד מן המשפטים תחמו את הפסוקית שפותחת במילה "מי", וציינו מעל כל פסוקית את התפקיד התחבירי שלה.

(2) מהו התפקיד התחבירי של המילה "מי" במשפט I? _____

ג. לפניכם משפט.

כלי הבינה המלאכותית מסייעים לנו לא רק בהפחתה של תחושת הבדידות, אלא גם בהענקת תחושת ביטחון.

המירו את המשפט הנתון במשפט חדש בלי להשתמש במבנה של "לא... אלא...". שמרו על משמעות המשפט.

6. (25 נקודות)

א. לפניכם קטע קצר, ובו שני משפטים.

לטענת הפסיכולוגים, הבעת אמפתיה מובילה לתוצאות חיוביות בטיפול נפשי. עם זאת האמפתיה של הבינה המלאכותית, למרבה הצער, אינה אמיתית.

(1) מתחו קו מתחת לשני ההסגרים בקטע.

(2) העתיקו מאחד המשפטים הסגר אחד, וציינו את תרומתו למשמעות המשפט.

ההסגר: _____ התרומה: _____

(3) המירו רק את המשפט הראשון בקטע במשפט מורכב בעל פסוקית נשוא.

ב. לפניכם שלושה משפטים, ובכל אחד מהם הצירוף "הבינה המלאכותית" מסומן בקו.

כתבו מעל כל אחד מן הצירופים המסומנים בקו את התפקיד התחבירי שלו.

I. ביישומונים רבים שולבה הבינה המלאכותית לשם שיפור חוויית המשתמשים.

II. בלי הבינה המלאכותית תחומי בריאות רבים לא יוכלו להתפתח מבחינה טכנולוגית.

III. מחקרים בדקו אם התגובות של הבינה המלאכותית הן אמפתיות.

ג. לפניכם משפט מורכב.

בכתבה תוארו מקרים שבהם אנשי רפואה נתנו המלצות שגויות למטופלים על פי מידע שקיבלו מצ'אטבוטים.

פרקו את המשפט לשלושה משפטים פשוטים, על פי סדר האירועים.

(1) _____

(2) _____

(3) _____

פרק ג: מערכת הצורות

(יש לבחור בפרק ב – תחביר או בפרק ג – מערכת הצורות.)

בפרק זה שאלות 7–11. את ארבע השאלות בוחרים מתוך שאלות 1, 7–11 (לכל שאלה – 25 נקודות).

שימו לב: בכל שאלה שתבחרו, ענו על כל הסעיפים.

7. (25 נקודות)

א. לפניכם קטע, ובו פעלים מודגשים.

בשנים האחרונות פותחו תוכנות המדמות מענה אנושי ומבוססות על בינה מלאכותית. תוכנות אלה מפרות לכולנו בשם "צ'אטבוטים", והשימוש בהן נפוץ בכל העולם. הן תכנתו להביע אמפתיה, כלומר לגרום למשתמשים להרגיש שהן מזדהות איתם ומרגישות חמלה כלפיהם. יוצרי התוכנות מקווים שהן יועילו למשתמשים כי הן עשויות להפחית חרדה. בטבלה שלפניכם נתחו את הפעלים המודגשים – ציינו את השורש ואת הבניין של כל פועל.

הפועל	השורש	הבניין
מפרות		
נפוץ		
תכנתו		
מזדהות		
יועילו		
עשויות		

ב. לפניכם ארבעה צירופים, ובכל אחד מהם שם מודגש.

בינה מלאכותית, הבנה חברתית, התבוננות פנימית, תבונה אנושית

(1) הקיפו את השם יוצא הדופן מבחינת השורש, וציינו את השורש שלו. _____

(2) ציינו את השורש המשותף לשלושת השמות האחרים. _____

ג. לפניכם משפט, ובו פועל מודגש.

הצלחת הטיפול נזקפה לזכותו של הצוות המטפל.

הקיפו את צורת העתיד של הפועל נזקפה.

תזקף, תזדקף, תזקיר, תזקף

8. (25 נקודות)

א. לפניכם קטע, ובו צורות פועל מודגשות.

מי שהמציא את הצ'אטבוט לא האמין שאנשים יעדיפו שיחה איתו על שיחה עם חבר אנושי. כאשר מתעוררות בעיות, אנשים נוטים להיעזר בצ'אטבוט, משום שהוא מכיר אותם היטב ויכול לדעת מה בדיוק הם רוצים לשמוע.

(1) ליד כל צורת פועל מודגשת כתבו את השורש שלה.

המציא השורש: _____

מתעוררות השורש: _____

לדעת השורש: _____

רוצים השורש: _____

(2) מבין צורות הפועל המודגשות בקטע, הקיפו את שתי הצורות הנוטות בבניין פעל (קל).

(3) כתבו פועל מן השורש של שם הפועל לדעת בבניין פיעל בזמן הווה ביחיד. _____

(4) לפניכם רשימת מילים.

מצוי, מוצא, תמצית, יציאה

הקיפו את המילה שגזורה מאותו השורש של הפועל המצוי.

ב. לפניכם שני משפטים, ובכל אחד מהם יש פועל מודגש.

• צ'אטבוט הוא תוכנה לניהול שיחות המבססת על בינה מלאכותית.

• כלי בינה מלאכותית מאבחנים בדיקנות את המצב הרגשי של המשתמש.

(1) מבין הפעלים המודגשים העתיקו את הפועל הפעיל, וציינו את השורש ואת הבניין שלו.

הפועל הפעיל: _____ השורש: _____ הבניין: _____

(2) מבין הפעלים המודגשים העתיקו את הפועל הסביל, וציינו את השורש ואת הבניין שלו.

הפועל הסביל: _____ השורש: _____ הבניין: _____

9. (25 נקודות)

א. לפניכם משפט, ובו שלוש מילים מודגשות.

בטויים בוטים אינם משמשים בוטים שנועדו לתת מענה נפשי.

(1) מבין המילים המודגשות, הקיפו את המילה שמקורה בלעז.

(2) ציינו מעל שתי המילים האחרות את השורש של כל אחת מהן.

ב. לפניכם משפט, ובו שם מודגש.

גם מבט יכול להביע אמפתיה.

(1) ציינו את השורש של השם מבט. _____

(2) הקיפו את המשקל של השם מבט.

מקטל, קטל, קטלת, מקטל

(3) כתבו פועל מן השורש של השם מבט בבניין הפעיל, בעתיד, בגוף מדבר. _____

- ג. לפניכם משפט, ובו שני פעלים מודגשים.
- הבינה המלאכותית מתוכנתת לְהַשִּׁיט / לְהוֹשִׁיט לנו עזרה בכל בעיה שאנו מפנים אליה. הקיפו את הפועל המתאים להקשר של המשפט.
- ד. לפניכם שני משפטים, ובכל אחד מהם מילה מודגשת.
- שימוש רב בצ'אטבוט מְשַׁחֵת את המיומנויות החברתיות של האדם. _____
 - הצ'אטבוט מביע אמפתיה לַמְרָאִית עין בלבד. _____
- ציינו ליד כל משפט את התפקיד של האות תי"ו המוגדלת בכל מילה מודגשת: שורשית או מוספית.
- ה. לפניכם משפט, ובו שתי מילים מודגשות.
- הגולשת ביקשה מן החזאית: גָּלִי⁽¹⁾ לי אם מחר יהיה הים גָּלִי⁽²⁾.
- (1) השלימו את המשפט שלפניכם.
- הפועל גָּלִי⁽¹⁾ גזור מן השורש _____ ונוטה בבניין _____, ובזמן / דרך _____.
- (2) ציינו את משמעות הצורן הסופי בשם גָּלִי⁽²⁾. _____

10. (25 נקודות)

- א. לפניכם משפט, ובו מודגשות מילים בצורת הבינוני.
- הבינה המלאכותית מְזַהֶה את המצב הרגשי של המְשַׁתְמָשִׁים, והיא אינה מְתַקְּשָׁה ליצור אצלם אמון מְלֵא ביכולות שלה.
- (1) ציינו מעל כל מילה מודגשת את חלק הדיבור שאליו היא שייכת.
- (2) ציינו את הבניין של כל אחת מן המילים האלה:
- מְזַהֶה _____ מְלֵא _____
- ב. לפניכם ארבעה צירופים, ובכל צירוף שני שמות פעולה.
- הוֹדְעַת אֶזְהָרָה _____
 - הַבְּעַת הַתְּנִצָּלוֹת _____
 - הַמְּצָאוֹת הוֹכָחָה _____
 - שְׁחִזוֹר קִבְלָה _____
- הקיפו את שני הצירופים שבהם שני שמות הפעולה נוטים באותו הבניין, וציינו ליד כל צירוף שהקפתם את הבניין המשותף לשני השמות.
- ג. לפניכם רשימת שמות פעולה.
- הַתְּעָרוֹת, עָרְעוֹר, הָעָרָה, עָרוֹי
- כתבו מעל כל שם פעולה את השורש שלו.
 - הקיפו את שני שמות הפעולה שנוטים באותו הבניין.

11. (25 נקודות)

א. לפניכם בדיחה משעשעת.

(האיור נוצר באמצעות בינה מלאכותית)

המילה מריחה משמשת בבדיחה גם בתפקיד שם עצם וגם בתפקיד פועל.
השלימו את הטבלאות שלפניכם.
המילה מריחה בתפקיד שם עצם

השורש	המשקל

המילה מריחה בתפקיד פועל

השורש	הבניין

ב. לפניכם שלושה שמות.

מגדלור, זקור, מישור

- (1) הקיפו את השם יוצא הדופן מבחינת דרך התצורה שלו.
- (2) ציינו את דרך התצורה המשותפת לשמות האחרים. _____

ג. לפניכם משפט, ובו שני שמות מודגשים שהצורנים הסופיים בהם מוגדלים.
לכלי הבינה המלאכותית הטיחות המשפיעות על איכות השיחה בינם ובין המשתמשים.
ציינו מעל כל שם מודגש את משמעות הצורן הסופי המוגדל שבו.

ד. לפניכם רשימת שמות.

חֲלִילִית, תַּפְּנִית, עֲבֵרִית, אֲרוֹנִית

(1) הקיפו את השם שדרך התצורה שלו היא שורש ומשקל.

(2) מעל כל אחד מן השמות האחרים ציינו את משמעות הצורן הסופי.

ה. לפניכם ארבעה שמות.

מְלוּכָה, מְלוֹנָה, מְבוּכָה, מְחוּגָה

(1) הקיפו את השם יוצא הדופן מבחינת המשקל.

(2) ציינו את המשקל שלו. _____

כל הבגרויות בלשון עם פתרונות מלאים: www.guyai.co.il/bagrut/lashon